

اخبار

شرایط جدید ثبت نام خودرو اعلام شد

فرایند و شرایط ثبت نام خودرو براساس اصلاحیه دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری که از سوی شورای رقابت به وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شده بود، تغییر کرد.

براساس دستورالعمل تنظیم بازار خودرو، قیمت گذاری خودرو توسط سازمان حمایت از تولیدکننده و مصرف کننده محاسبه و به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام می شود تا خودروسازان براساس آن خودرو بفروشند. در یکی از بخش های دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری که به شرایط طرف تقاضا (ثبت نام و خرید خودرو) پرداخته، شورای رقابت تغییراتی را در این شرایط اعلام کرده است. براساس این گزارش، کسانی که دارای یک پلاک انتظامی فعال هستند و عمر خودروی موضوع پلاک مذکور، بیش از ۵ سال باشد، از ممنوعیت ثبت نام و خرید خودرو مستثنی شدند؛ همچنین روش های بازدارنده برای جلوگیری از انتقال سند حداقل به مدت یک سال، از جمله در رهن گرفتن سند خودرو منتفی شد. بنابر دستورالعمل شورای رقابت، در روش های فروش فوری یا فوق العاده، ۵۰ درصد از مبلغ خودرو (براساس بخشنامه اعلامی فروش) باید در حساب بانکی متقاضی باشد و تاپس از خرید خودرو، امکان برداشت آن مبلغ وجود نداشته باشد؛ در روش پیش فروش نیز به اندازه مبلغ پیش پرداخت، حداکثر تا ۵۰ درصد از مبلغ فروش خودرو می بایست در حساب بانکی متقاضی باشد.

جهش صادرات گندله و آهن اسفنجی

صادرات فولادی ها در ۹ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، در مورد گندله و کنسانتره سنگ آهن و آهن اسفنجی باشد قابل توجهی همراه شد.

به گزارش انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، در بخش صادرات زنجیره آهن و فولاد در مجموع ۹ ماهه امسال، یک میلیون و ۹۱۱ هزار تن مقاطع طولی فولادی صادر شده که آن در مدت مشابه سال گذشته معادل یک میلیون و ۹۶۵ هزار تن بود. صادرات مقاطع تخت فولادی نیز از ۲۰۲ هزار تن در مجموع ۹ ماه ابتدایی ۱۴۰۱ به ۲۱۷ هزار تن در مدت مشابه سال جاری رسیده که نشان از افزایش هفت درصدی صادرات این مقاطع دارد.

طی مدت مذکور در سال جاری، دو میلیون و ۷۳۹ هزار تن شمش فولاد صادر شده که این حجم صادرات شمش فولاد ۴۰۹ درصد بیش از میزان صادرات آن در مدت مشابه سال گذشته است که دو میلیون و ۶۱۰ هزار تن شمش فولاد (فولاد میانی) صادر شده بود. طبق آمار، صادرات آهن اسفنجی، افزایش ۱۴۰۰ درصدی را به خود اختصاص داده است؛ در حالی که در ۹ ماهه نخست سال گذشته حدود ۱۲۵ هزار آهن اسفنجی صادر شده بود، این عدد در مجموع ۹ ماهه ۱۴۰۲ به ۳۰۱ هزار تن رسید. صادرات گندله سنگ آهن در مدت مذکور سال جاری ۷۳۴ هزار تن ثبت شده که نسبت به ۴۹۵ هزارتن صادراتی در ۹ ماهه ۱۴۰۱، ۵۹۰ درصد افزایش را نشان می دهد.

در نهایت بیشترین رشد صادرات مختص کنسانتره سنگ آهن است که با رشد ۶۳۰۰۲ درصدی از ۶۳ هزار تن در ۹ ماهه ۱۴۰۱ به ۴۶۱۰ هزارتن در مدت مشابه سال جاری رسید.

رشد باعث نوسان در بازار خودرو خواهد شد، این امر را توصیه نمی کنیم.

افزایش نقش آفرینی وزارت صمت

خودروسازان و مونتاژکاران به دنبال آن هستند که سامانه یکپارچه خودرو به صورت کلی حذف شود و اذعان می کنند که سامانه یادشده فاقد کارایی لازم در تنظیم بازار است ولی کارشناسان تأکید دارند که وزارت صمت نباید به این خواسته خودروسازان و مونتاژکاران توجه کند، به خصوص اینکه اکنون فرمول قیمت گذاری، تغییراتی داشته است.

چندی پیش شورای رقابت با اکثریت آرای حاضران، دستورالعمل مصوبه ۵۴۳ تنظیم بازار خودرو را برخلاف گمانه زنی ها و براساس نقش دهی پررنگ تر به وزارت صمت به عنوان سیاستگذار و تنظیم گر فنی این صنعت اصلاح کرد. لذا از این پس نظارت شورا درخصوص محاسبه و ابلاغ محاسبه، پسینی بوده و وزارت صمت مکلف است قیمت های محاسبه شده توسط سازمان حمایت را رأساً ابلاغ کند و اگر در نحوه اجرا ایرادی باشد، شورا ورود خواهد کرد.

نتایجی قابل توجه و کوتاه شدن دست دلان

کارشناسان عنوان می کنند که خودروسازان و مونتاژکننده های خودرو به دنبال فرصت هستند تا به سمت گرانفروشی بروند و عرضه قطره چکانی آنها نیز نگرانی ها را مضاعف می کند، لذا با حذف سامانه یکپارچه، این فرصت با شرایط بهتری برای آنها مهیا خواهد شد، چرا که آنها با روش های متنوع فروش و نوع عرضه ای که دارند، می توانند به راحتی بازار خودرو را به هم بریزند و فضای بیشتری را به سفته بازان بازار خودرو بدهند. کارشناسان خودرو در ادامه از ویژگی های سامانه یکپارچه خودرو صحبت می کنند و می گویند، مهم ترین دلیلی که باید سامانه باقی بماند، تخصیص عادلانه خودرو است. این سامانه توانسته رضایت تمام خریداران خودرو را کسب کند. مواردی از جمله بالا رفتن امکان دسترسی مصرف کنندگان، به گونه ای که در آخرین عرضه یکی از خودروسازان داخلی (پیش از عرضه در قالب سامانه یکپارچه) ۱۱.۵ میلیون نفر به ازای عرضه ۵۰ هزار خودرو ثبت نام کرده بودند، درحالی که با عرضه یکپارچه خودرو، میزان ثبت نام کنندگان محصولات آن خودروساز به سه میلیون و ۶۰۰ هزار خودرو به ازای عرضه ۱۰ هزار دستگاه کاهش یافت و به عبارت دیگر، احتمال دسترسی مصرف کنندگان به خودرو برای یک محصول پرترفدار خودروساز داخلی، به میزان هشت برابر افزایش یافت. از دیگر مزایای این سامانه، شفافیت و ایجاد رویه ای واحد در عرضه برای همه خودروسازان، رفع شائبه مهندسی عرضه با عرضه قطره چکانی خودرو یا عرضه خودرو در بازارهای غیرشفاف توسط خودروسازان، شفافیت در اعلام فهرست رزرو در سامانه به منظور اجتناب از سوءاستفاده های احتمالی از این فهرست و همچنین افزایش تنوع و حق انتخاب برای مصرف کنندگان در هر دوره عرضه است.

می گرفت تا اولویت افراد برای دریافت خودرو مشخص شود. بر این اساس نخستین مرحله از فروش یکپارچه خودروها با فرایند قرعه کشی نوبت دهی اجرایی شد. از این رو سامانه یکپارچه خودرو دیگر بر پایه شانس نبود و متقاضیان واقعی به صورت مساوی می توانستند با بلوکه کردن ۱۰۰ میلیون تومان، وارد فرایند خرید خودرو شوند و البته ممنوعیت های قبلی که به آن اشاره شد، ادامه پیدا کرد.

تعیین تکلیف متقاضیان واقعی

در مرحله اول فروش یکپارچه خودروها ۵۱ مدل خودرو از ۹ شرکت خودروساز داخلی (تولیدی و مونتاژی)، عرضه شده بود که طبق اعلام معاون صنایع حمل و نقل وزارت صمت مقرر شد در مرحله نخست ۵۰۰ هزار دستگاه از خودروهای داخلی عرضه و چنانچه تقاضا پیش از تعداد خودروهای قابل عرضه باشد، از ظرفیت خودروهای تولید و فروش سال ۱۴۰۳ استفاده شود. ثبت نام برای ثبت درخواست خودرو در مرحله اول ۲۶ اسفندماه آغاز و اواخر فروردین ماه نتایج آن مشخص شد. در این مرحله از فروش، تقاضاهای پرشماری ثبت شد و عملاً متقاضیان واقعی تعیین تکلیف شدند. پس از اجرای مرحله اول و تعیین تکلیف همه فرایندها و بخش های آن، برنامه ریزی برای مرحله دوم آغاز و طی بازه ۲۰ اردیبهشت ماه تا تیرماه، مرحله دوم فروش خودرو از طریق سامانه یادشده (مدیر سامانه یکپارچه فروش خودرو) گنشته بود که ۲ میلیون نفر در جریان مرحله دوم عرضه خودرو مشارکت داشتند (انجام شد. بدین سبب از اسفندماه سال گذشته تاکنون سه مرتبه سامانه یکپارچه خودرو فعال شده و توانسته بخش قابل توجهی از تقاضاها را پوشش دهد. البته در مقطعی (در دوره مرحله دوم تا سوم فروش خودرو در سامانه یکپارچه) صحبت از این بود که اگر بازار خودرو اشباع شود، می توان سامانه یکپارچه خودرو را حذف کرد و فروش خودرو به صورت مستقیم از سوی خودروسازان صورت گیرد.

گامی در راستای آرامش بازار

کارشناسان و فعالان بازار خودرو بر این امر اذعان دارند که سامانه یکپارچه خودرو توانست بازار خودرو را ساماندهی کند و جلوی رشد قیمت را بگیرد. سعید مومنی، رئیس اتحادیه نمایشگاه داران خودرو به «ایران اقتصادی» گفت: نمی توان نقش سامانه یکپارچه خودرو را در آرامش بازار، نادیده گرفت. این سامانه توانست تقاضاهای واقعی را از کاذب تفکیک کند و اجازه دهد که متقاضیان واقعی صاحب خودرو شوند. او با بیان اینکه افزایش قیمت خودرو، خبر خوبی برای نمایشگاه داران موجودار نیست چرا که با هر رشد قیمتی، رکود بیشتری در این بازار حاکم خواهد شد، تصریح کرد: سامانه یکپارچه خودرو توانست نقش خوبی در آرامش بازار ایفا و دست سفته بازان را کوتاه کند. از آنجا که عرضه برخی از خودروها از سوی خودروسازان به مردم کاهش یافته است، شاید حذف سامانه در مقطع فعلی منجر به رشد دوباره قیمت ها شود. از آنجا که این

پایانی بر نوبت دهی و قرعه کشی

اخیراً منوچهر منطقی، معاون صنایع حمل و نقل وزارت صنعت، معدن و تجارت گفته است: بازار کم کم به حالت اشباع نزدیک خواهد شد؛ بنابراین تصمیم گرفته شده که از این به بعد عرضه مجدد به خود خودروسازان به صورت مستقیم واکذار شود؛ خودروسازان به صورت مستقیم و مستقل محصولات خود را عرضه خواهند کرد اما در همان سامانه یکپارچه آن را ثبت می کنند. خودروسازان ابتدا اقدام به ثبت خودرو در سامانه جامع یکپارچه کرده و بخشنامه فروش را اطلاع رسانی می کنند، اما این بار مستقل عمل کرده و پس از انتخاب خودرو توسط متقاضی، مشتری به درگاه پرداخت خودرو ساز هدایت شده و دیگر خبری از نوبت دهی و قرعه کشی نوبت دهی نیست. منطقی همچنین درباره مزایای عرضه خودرو از طریق سامانه یکپارچه، بیان داشت: سیاست گذاری و عرضه محصولات شرکت های خودروساز در سامانه یکپارچه فروش خودرو در راستای ارتقای رضایت مصرف کنندگان و تنظیم بازار توانست مزایایی همچون تخصیص عادلانه خودرو، بالا رفتن امکان دسترسی مصرف کنندگان واقعی، شفافیت و ایجاد رویه ای واحد در عرضه برای همه خودروسازان، رفع شائبه مهندسی عرضه با عرضه قطره چکانی خودرو یا عرضه خودرو در بازارهای غیرشفاف توسط خودروسازان، شفافیت در اعلام فهرست رزرو در سامانه به منظور اجتناب از سوءاستفاده های احتمالی از این فهرست و همچنین افزایش تنوع و حق انتخاب برای مصرف کنندگان را به دنبال داشته باشد که در مجموع این موارد توانست، موجب برقراری آرامش در بازار خودرو شود.

شگردهایی برای گرانفروشی

خودروسازان و مونتاژکاران خودرو به دنبال فرصت هستند تا به سمت گرانفروشی بروند و عرضه قطره چکانی آنها نیز نگرانی ها را مضاعف می کند لذا با حذف سامانه یکپارچه، این فرصت با شرایط بهتری برای آنها مهیا خواهد شد.

«ایران اقتصادی» از تدابیر ساماندهی بازار خودرو گزارش می دهد

محدودیت دلان و رانت خواری خودروسازان

و حتی آنهایی هم که نیاز به خودرو نداشتند، در قرعه کشی خرید خودرو شرکت می کردند تا شانس خود را محک بزنند. همین امر سبب شد که متقاضیان واقعی در حد تقاضاکننده باقی بمانند و آنهایی هم که عجله داشتند، به سراغ بازار رفتند و مجبور شدند با قیمت های بسیار بالا خودرو خریداری کنند.

راهبردی باتنوع بسیار

این سرگردانی و خریدهای گران از بازار خودرو تا نیمه اول سال ۱۴۰۰، ادامه داشت، از همین رو دولت سیزدهم به صرافت افتاد تا این موضوع را حل کند. لذا وزیر سابق صمت، راه اندازی سامانه یکپارچه خودرو را پیشنهاد داد. بر این اساس اواسط اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۱ سیدرضا فاطمی امین سامانه جدید برای فروش و عرضه خودروها را معرفی کرد. در نخستین مرحله این طرح ۳۰ مدل خودرو از شش خودروساز داخلی (تولیدی و مونتاژی) عرضه شده بود که براساس آن مشتریان از ۲۷ اردیبهشت ماه به مدت یک هفته (تا سوم خردادماه) فرصت داشتند تا

خودرو مورد نظر خود را بدون لحاظ شدن تقدم یا تأخر زمان ثبت نام، انتخاب کنند؛ پس از ثبت نام مشتریان حائز شرایط در سایت سامانه یکپارچه تخصیص خودروها، اولین قرعه کشی این مرحله از فروش خودروها ۹ خردادماه توسط هر شرکت خودروساز و در حضور نهاد های نظارتی انجام شد. در مجموع ۱۹۱ هزار و ۶۰۶ نفر منتخب اصلی و ذخیره این دوره فروش یکپارچه در قالب طرح های متنوع فروش فوق العاده، پیش فروش، فروش فوری و جوانی جمعیت شناخته شدند.

تغییر روند قرعه کشی

از آنجا که همچنان شانس در این نوع فروش دخیل بود، وزارت صمت ماهیت سامانه را تغییر داد. روزهای پایانی هفته اول اسفندماه ۱۴۰۱ بود که خبر فروش از طریق سامانه یکپارچه دوباره مطرح شد؛ اما تفاوت این شیوه فروش با شیوه فروش قبلی این بود که دیگر قرعه کشی صرفاً برای برنده شدن یا نشدن انجام نمی شد؛ بلکه میان متقاضیان قرعه کشی نوبت دهی صورت

بازار خودرو

در حالی خودروسازان و مونتاژکاران به دنبال حذف سامانه یکپارچه خودرو هستند که راه اندازی این سامانه در دولت سیزدهم، باعث کم رنگ شدن نقش دلان و سفته بازان در بازار آشفته خودرو شد. همچنین مردم توانستند با شرایط بهتری خودرو مورد نیاز خود را خریداری کنند؛ اگر این سامانه به کمک بازار خودرو نیامده بود، قطعاً قیمت خودرو در بازار همچنان جهش پیدا می کرد. کارشناسان و فعالان بازار خودرو تأکید دارند که سامانه یکپارچه خودرو جلوی خیلی از فسادها را گرفت و از سویی فرایند خرید خودرو را شفاف کرد.

چالش متقاضیان سرگردان

از سال ۱۳۹۷، بازار خودرو دچار به هم ریختگی شدید شد و دولت گذشته ناتوان از کنترل آن بود. قیمت خودرو در اوایل تحریم این صنعت روزبه روز و حتی ساعتی افزایش پیدا می کرد و دست مردم از خرید خودرو کوتاه تر می شد. این فرایند به نحوی ادامه پیدا کرد که تعداد قابل توجهی از خودروها به صورت ناقص تولید و در پارکینگ خودروسازان جا خوش می کرد. کاهش تولید، تولید با نقص قطعه و ممنوعیت واردات خودرو، سه عاملی بود که حجم زیادی از تقاضاها برای خرید خودرو را سرگردان کرد. دولت گذشته برای آنکه بتواند بازار خودرو را کنترل کند و جلوی فاصله قیمت خودرو در بازار و کارخانه را بگیرد، به فروش خودرو از طریق قرعه کشی و اعمال برخی از ممنوعیت ها (متقاضی ۴۸ ماه از خودروسازان و مونتاژکاران خودرو خریداری نکرده باشد، سن متقاضی حداقل ۱۸ سال باشد، الزام به داشتن گواهینامه، نداشتن پلاک ملی که در حال حاضر برداشته شده است و...) اقدام کرد اما این نوع فروش نتوانست به تمام متقاضیان سرگردان پاسخ دهد.

از آنجا که قیمت خودرو هم در مسیر افزایشی بود، عملاً خودرو به کالای سرمایه ای تبدیل شد

رمزنگاری مؤدیان مشکلی برای طلافروشان ندارد

دولت هم با این موضوع که از خود موجودی طلا مالیات گرفته شود، مخالف هستند بنابراین بعید می دانم که تصویب شود.

شاه میرزایی افزود: اجرای پروژه سامانه مؤدیان نه تنها مشکلی ایجاد نمی کند بلکه بسیاری از مشکلات را هم حل می کند لذا ما بدون اینکه یک بند از قانون سامانه مؤدیان و قوانین مالیاتی را تغییر دهیم قرار شد مقررات سامانه اجرایی شود و نگرانی ها نیز رفع شد.

وی بیان داشت: اینکه تصور می شد با اجرای سامانه مؤدیان، صنوف دچار مشکل می شوند، صرفاً یک سوء تفاهم بود که رفع شد و در حال حاضر صنوف مسأله ای ندارند اما واحدهای صنفی باید آموزش ببینند و این کار ترویج کنند. شاه میرزایی تصریح کرد: صنف طلا به دلیل نیاز به نقدی است دستورالعمل ویژه ای دارد و از آنجایی که طلا صرفاً یک کالا نیست و شبه پول نیز محسوب می شود، لذا علاوه بر

قوانین قاچاق و پولشویی و غیره خود بانک مرکزی هم این اختیار را دارد که به معاملات طلا وارد شود. معاون تجارت و خدمات وزیر صمت تأکید کرد: مسئولان در وزارتخانه ها و دستگاه های ذیربط آمار خوبی از ارائه آموزش ها و جلسات توجیهی برای صنف طلافروشان ارائه دادند اما از آنجایی که صنف طلا بسیار حساس است لذا نیاز به نظارت و ساماندهی بیشتری داریم و خود اصناف نیز باید آموزش ببینند و کمک کنند.